

Nr 752

Av herr Magnusson i Tumhult m. fl., om ianspråktagande av domänverkets markfond för främjande av naturvård och naturskydd.

(Lika lydande med motion nr 612 i Första kammaren)

Under nionde huvudtiteln, punkten 140, anför departementschefen att han har för avsikt att senare framlägga en särskild proposition ang. ändrad naturvårdslagstiftning. I avvaktan härpå uppföres ett beräknat reservationsanslag till Naturvård: Ersättning till markägare m. m. av 200 000 kr.

Statens naturvårdsnämnd hemställer att anslaget för nästa budgetår uppräknas till 5 000 000 kr., och i motiven anföres att de beräknade ersättningarna till markägare m. m. och till markförvärv för naturvårdsändamål av länsstyrelserna uppskattas till ca 16 milj. kr.

Det torde vara synnerligen svårt att ens approximativt beräkna vilka kostnader som ovan berörda verksamhet kan åsamka statsverket. Det synes dock vara troligt att de kommer att bli avsevärda. Enligt vår mening bör nämligen den kommande lagstiftningen ta full hänsyn till verkningarna för markägarna av de nya bestämmelserna.

Mot bakgrunden av vår principiella inställning till lagstiftningen i fråga och till de väntade stora kostnaderna bör enligt vår mening andra vägar för finansiering av dessa kostnader kunna ifrågakomma än vad som föreslagits i statsverkspropositionen. Sålunda synes det oss lämpligt att i detta sammanhang aktualisera domänverkets markfond och de stora belopp som där samlats.

Ända sedan markfonden infördes har den visat en oavbruten stegring. Från ca 3 milj. år 1916 har den ökat till över 40 milj. kr. Denna ökning, liksom fondens begränsade användningsområden, har enligt vår mening medfört förhållanden som starkt kan ifrågasättas. Det kan inte längre anses föreligga samma behov som för 50 år sedan att öka statens skogsinnehav; behovet att samla stora tillgångar i en särskild fond för detta ändamål synes därför vara helt obefintligt.

Utan att det i alltför hög grad inverkar på domänverkets möjligheter att bedriva en aktiv försäljnings- och inköspolitik synes en reducering av fondens behållning kunna göras. De medel som härigenom ställes till förfogande synes också kunna användas till ändamål som kan bedömas vara angelägnare än en ökning av statens skogsarealer. Ett sådant ändamål är

upprustningen av naturvården och möjliggörandet för allt flera människor att söka rekreation genom vistelse i naturen. De åtgärder som planeras i detta syfte torde också som tidigare anförts komma att föra med sig ekonomiska konsekvenser för det allmänna. Enligt vår mening kan ett överförande av medel från markfonden till här berörda ändamål anses vara av ett så allmänt intresse att det motiverar en ändring i bestämmelserna om markfondens disponering.

Vi föreslår därför, att de nuvarande bestämmelserna för markfondens disponering ges en sådan utformning att markfondens behållning till den del den överstiger 20 milj. kr. kan överföras till en fond för främjande av naturvård och friluftsliv.

Vidare bör riktlinjerna för markfondens fortsatta disponering göras till föremål för en skyndsam utredning i syfte att medge dels vidgade användningsområden, dels ge fonden en sådan ställning, att behållning som överstiger 20 milj. kr. skall av domänverket för varje år inlevereras till statsverket. Därigenom kan också den av oss föreslagna »naturvårdsfonden» successivt tillföras ökat kapital.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte besluta dels att ändra grunderna för disponering av domänverkets markfond enligt vad i motionen anförts, dels att inrätta en fond för främjande av naturvård och naturskydd enligt vad här ovan anförts, dels anvisa till ifrågavarande fond den behållning på domänverkets markfond som den 1 juli 1964 överstiger 20 milj. kr., dels ock att avslå Kungl. Maj:ts anslagsäskande under statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, punkten 140.

Stockholm den 26 januari 1964

Erik Magnusson

i Tumhult

Carl Eric Hedin

Rolf Eliasson

Lennart Stiernstedt

Jöns Nilsson

i Båstekille